

Posamezna številka 6 vinarjev

JUTRO

Posamezna številka 6 vinarjev

Uredništvo in upravnništvo je v Pranciškanski ulici 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnika upravnništva. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolni se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vsta 15 v, osmi vsta 20 v, deveti vsta 25 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 303.

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Draginjsko vprašanje.

Zavoljo neznosne draginje, katere od dne do dne narašča in katero nižji in srednji sloji najbolj občutijo, je stopilo draginjsko vprašanje v ospredje in zahteva nujne in ugodne rešitve. To vprašanje ugodno rešiti bi morala biti nujna skrb vsakega pravega ljudskega zastopnika.

Draginja je v zadnjem času tako narasla, da je skoraj izključeno se pošteno preživljati. V teku letnih let so poskočile cene živil in življenjskih potrebščin skoraj za 60—70%, ali plača in zaslužek je ostal isti.

Že prej, pod bolj ugodnimi razmerami je bilo težko izhajati ali sedaj je postalo čisto nemogoče.

Delavci in nižji uslužbenci z uradniki vred stradajo z rodbino in delajo dolge, da vsaj za silo izhajajo. Vlada, katere bi bila v prvi vrsti poklicana zboljšati gmotni položaj svojih državljanov in uslužbencev, da ne ukrene in ne ukreniti ničesar, da bi se te neznosne razmere količnik izpremenile.

Meso se je v teku letošnjega leta tako podražilo, da ga zamorejo le še dobro plačani uradniki in premožnejši sloji kupovati in se je bati, da se v kratkem še bolj podraži, ako se v najkrajšem času ne izvede zapričete tozadevne akcije.

Koliko si je prizadevalo ljudstvo in nekateri ljudski zastopniki, da bi vlada nekaj ukrenila in napravila tem neznosnim razmeram konec. Toda vse je bilo zaman, ker so bili zagovorniki in zastopniki veleagrarne politike proti vsaki tozadevni akciji in ker je vlada kot zaščitnica veleagrarcev in industrijev vpoštevala njihove želje in zahteve. — Obupano ljudstvo je naposled začelo govoriti odkrito z vlado in velike demonstracije so kazale, da se ne pusti ljudstvo nič več brzdati in da odločno zahteva, da se nekaj proti naraščajoči draginji ukrene. Sedaj je bila vlada primorana ugoditi ljudskim zahtevam.

Da pokaže svojim državljanom, da je za njih občni blagor zelo vnet, pri tem pa da se ne zameri veleagrarcem je sklenila uvažati meso iz Argentine dobro vedo, da ne bode imelo zaželjenega uspeha.

Tisti mali kvantum, katerega je dovoljila za poskušnje uvažati je bil kakor kapljica na vroči kamen in ni imel nikakega upliva na tržne cene domačega mesa.

Pa tudi importirano meso je bilo zelo drago, ker je hotel pri njem imeti vsak svoj dobiček.

Vlada nam ni dovolila nikakih ugodnosti niti pri colnini niti pri transportu in meso, katero je stalo prvotno loco Trst 79 vin. pozneje, skozi spekulacije raznih prekupčevalcev 82,5 vin., se je tako podražilo vsled tega, ker se je morala plačati polna colnina, potni transportni stroški, užinski davek, razni drugi stroški in dobiček za prodajalca na 170 do 180 vinarjev.

Ako zahteva kak baron znižanje vozne za svoje konje ali pse se mu

takoj dovoli, ali kadar gre za ljudski blagor, odreja vlada vsake ugodnosti in vsako znižanje veljavnih tarifov.

Tudi uvoz se je vršil zelo neredno in kvantum uvažanega mesa ni niti približno kril kvantuma vsakdanjega konsuma.

Da bi imelo uvažanje kak uspeh in da bi vplivalo na cene našega domačega mesa bi se moralo redno in v zadostni množini uvažati, in bi nam morala vlada odpustiti colnino, dati različne ugodnosti in znižati vožne tarife.

Akoravno so začeli klerikalci in agrarji splošno gonjo proti uvažanju argentinskega mesa in akoravno so trosili najrazličnejše neresnične vesti o argentinskem mesu med nerazsodno ljudstvo, je bilo zanimanje za argentinsko meso splošno in se je šele poleglo, ko je ljudstvo izprevidelo, da se vlada iz njega samo norčuje in da ta akcija v tej obliki nima nikakega pomena.

Da ni imela vlada nikake resne volje, je že iz tega razvidno, da so se cene domačega mesa namesto znižale zvišale in da ni imel uvoz v tako mali množini in ob takem neredu nikakega vpliva na tržne cene domačega mdsa.

Zapričeta akcija je ponesrečila po zaslugi klerikalcev, agrarcev in vlade.

Krono vsem tem norčarijem je zadel baron Gautsch pri svojem nastopu, ko je, sklicujoč se na nek tajni dogovor z ogersko vlado, prepovedal uvoz argentinskega mesa.

Ako res obstoji kak tajni dogovor z ogersko vlado, je to zakrivil minister Weisskirchner, in ker je tak dogovor nedopusten in proti odst. 10. tem. zak. in ker se je potemtakem minister Weisskirchner igral z ljudskimi pravicami bi ga morali postaviti pod obtožbo.

Tak dogovor je neveljaven ker taki dogovori spadajo po § 62 trgovske pogodbe z ogersko vlado pred državni zbor, kateri ima o tem razpravljati.

Celo pristihi bivšega trgovskega ministra obsojajo ta nedopusten korak in opravičeno je, ako se zavoljo tega razburja ljudstvo.

Zopet je začelo pod pritiskom neznosne draginje govoriti ljudstvo in po vseh mestih cele države se prirejajo shodi proti draginji in proti nedopustnemu koraku bivšega ministra Weisskirchnerja. Zopet se je začelo vladi groziti, da bode zopet cesta govorila, ako se ne ugoditi tem pravičnim zahtevam.

Pod tem pritiskom in pritiskom ljudskih zastopnikov se je Gautsch izrazil, da mu je ljudski blagor čez vse in da smatra za svojo najvažnejšo nalogo ugodno rešiti draginjsko vprašanje. V koliko se lahko zanašamo na Gautscheve obljube, bomo v najkrajšem času videli. Pri tem ne smemo pustiti neomenjeno, kako so naši klerikalci vneti za ljudski blagor.

Socialisti so predlagali, da pride vprašanje o argentinskem mesu v prvi vrsti do rešitve.

Ali nekateri poslanci, med njimi tudi naši klerikalci, so bili proti temu predlogu, češ, da je nujnejše razpravljati o bančnem predlogu nego o tem, kako se naj reši ljudstvo stradanja.

Kako se bo to vprašanje rešilo bo ljudstvo že itak kmalu zvedelo, pri tem pa moram poudarjati, da nimamo od strani naših klerikalcev ničesar pričakovati.

Ne samo vprašanje glede mesa čaka ugodno rešitve tudi vprašanje glede strašanske draginje stanovanj se mora na ta ali oni način rešiti.

Država in dežela nam nalagata novih davkov in bremen in umevno je, da si pri tem ne pustijo hišni poselniki kratiti svojih pravic in zvišujejo stanarino. V teku petih let so se stanovanja že itak za 80—100% podražila in še zmerom se stanovanja draže, ker nalaga država in dežela, po zaslugi klerikalcev, hišnim poselnikom nove davke. Oni se odškodujejo s tem, da zvišujejo stanarino. Posebno državni uradniki so tako skromno plačani, da ne morejo izhajati s svojimi plačami v tej rastoči draginji in morajo stanovati v malih, slabih in nezdruhljivih stanovanjih ali pa zelo daleč od službenega kraja.

Tudi proti tem prošnjam ima država zaprta ušesa in pri vsaki peticiji pravi: „ni denarja“.

Za oficirje in ladje je dovolj denarja, samo za ubogega državnega uslužbenca ga ni.

Tudi to vprašanje se more tako ali tako rešiti in našim ljudskim zastopnikom mora biti tudi vprašanje glede ugodne rešitve stanovanjskega vprašanja važna in nujna naloga.

Kakor se bode vprašanje glede mesa ugodno rešilo, tako naj bode tudi to nujna skrb naših zastopnikov v državnem zboru, da se vprašanje glede stanovanjske mizerije ugodno reši.

Pismo iz Srbije.

(Od našega stalnega dopisnika.)

(Program nove vlade. — Prihod „Balkana“ iz Zagreba. — Zaročnica princeze Jelene. — Poset princezne zaročenke v Belgradu. — Odkritja poslanka Ivanke v ogerskem parlamentu. — Jadranska železnica.)

Kakor vam je znano, je novo vlado sestavil Milovanović. Ta vlada se bo v jeseni predstavila narodni skupščini z velikim in pomembnim programom. Po izjavah, ki so jih dali zastopniki predsednika vlade, justični in naučni minister, se da sklepati, da bo ta vlada izvedla nekaj potrebnih in važnih zakonov, ako bo našla v skupščini zaupanje, pri starih radikalcih in samostalcih.

Najprej pride na vrsto zakon o proračunu za tekoče leto. Potem pride zakon o vojni upravi, ki je bil na programu četrte koalicije. Vlada opravičeno upa, da ne bo zadela ne odpor, ker se je za ta projekt potrošilo že mnogo milijonov. Tretja točka bo tiskovni zakon. Sodčji po odredbah preteklega leta in po predlogih, ki jih je podal Stojan Protić, zastopnik mi-

nistrstva notranjih del, bo ta zakon — ako v njem ostanejo te odredbe — delal vladi velike težave in ni izključeno, da vlada pri vprašanju o tem zakonu pade. Razen tega namerava vlada skupščini predložiti zakon za upravo okrožij. Po teh zakonih pride še zakon o uredbi žandarmerije. Minister notranjih del poda sanitetni zakon.

Justični minister namerava popolnoma preurediti sodišča v administraciji in osebju, kar bo v korist pravosodja. Podal bo zakone: o izvršitvi, o advokatih itd. Kaznilnice se preureduje po modernih načrtih. V Požarevcu se že stavi novo veliko poslopje, v Nišu je že pripravljen stavbni prostor. Po izjavah ministra prosvete Jovanovića, ima on svoj poseben sistem prosvetne politike. Ta sistem zahteva celo vrsto reform, posebno o šolstvu. O značaju teh reform se minister še ni izrazil. Minister se je izjavil, da se bo z vsemi silami zavzel za to, da se osnuje na belgradski univerzi medicinska fakulteta. Uredi se število profesorjev na univerzi. V ministrstvu prosvete se pripravljajo zakoni, da uredi Narodni muzej in druge muzeje in da se da stalna podpora umetnosti.

Vlada ima torej lep program, če se izvede, bo prinesel mnogo koristnega. Upati je, da vlada s takim programom v skupščini ne bo naletela na odpor.

Dne 1. avgusta pride v Belgrad srbsko akad. pevsko društvo „Balkan“ iz Zagreba, ki bo priredil nekoliko koncertov. Delajo se velike priprave. Balkan je eno iz najboljših pevskih društev in bo njegov poset gotovo uspel. „Balkan“ bo priredil koncerte tudi po drugih mestih.

Kakor se vam je včeraj brzojavno poročalo, se je princeza Jelena zaročila z Ivanom Konstantinovičem, nečakom ruskega carja. Danes so odpotovali v letovišče Kobiljača zastopniki minister predsednika, Marka Trifkovića justični minister in minister javnih del, da čestitajo kralju na tej zaroki. Predsednik skupštine je čestital kralju v imenu ljudstva. — V začetku avgusta pride v Belgrad princetin zaročenec s svojim očetom velikim knezom Konstantinom Nikolajevičem in ostane tu kot gosta. Zaročnica princeze Jelene je povzročila veselo razpoloženje v Belgradu in v Srbiji. Belgradska občina bo poslala kralju posebno deputacijo z gratulacijami.

Odkritja nar. posl. Ivanke v ogerskem parlamentu o ulogi Avstrije oz. Aehrethala v Albanski vstaji so povzročila tu veliko senzacijo. V diplomatičnih in časniškarskih krogih se samo o tem govori. V teh odkritjih se je pokazalo, kdo kali vodo po Balkanu. Nas ta odkritja vesele zaradi Turčije, ki bo morebiti sedaj videla, kje je tista „nevidna“ roka, ki podpira vstajo.

Te dni se je odločila turška vlada, da začne z zgradbo Jadranske železnice. Vse intrige onih, ki so hoteli to onemogočiti, niso pomagale. Vsi turški časopisi posebno „La jeme Turquie“ napadajo Avstrijo zaradi zaprek. Markiz Palavičianin je skušal doseči pri turški vladi, da bi šla železnica čez Sandžak, pa je bil odbit. C drugem drugokrat.

Iz slovenskih krajev.

Iz Radovljice. Obrtnik nam piše: Neradi se pritožujemo obrtniki, dasi se nam gode krivice od te ali one uradne strani, toda konečno drugače ne more biti, ker sicer bi bili bolj brezbrizni kakor je naša obrtna oblast. Za davke nas gospodje takoj pošljejo in tam ni nobenega zaostanka, ni pa tako kadar obrtnik kaj potrebuje. Obrtni referat je pod vsako kritiko, kajti predno se v obrtnih zadevah dobi rešitev prošnje, treba je čakati, kakor na smrt obsojenemu za pomilosočenje. Imamo slučaje, ko prošnje, ki so bile pred dvema leti vložene, še danes niso rešene. Opetovano se je pripetilo tudi, da so spise pri glavarstvu zgubili. Res čudno ali pa tudi ne, ker ako se akti prekladajo po mizah kar leta, je pač možno da med tem kateri zgine v razbremenitev mize in g. referenta. Sicer pa ni vselej tako. Če pride kakšen naš tovariš iz obrtnega stanu očenašov, menda pač ni oddelka na glavarstvu, ki bi ne posloval kar ekspresno. Tudi klerikalni obrtnik ima prednost pred liberalnim. Poznamo jako lep slučaj, ki ne bo ostal javnosti prikrit, ako se razmere takoj ne zboljšajo. In kakšen je obrtni register! Najslabše urejevana občina nima tako zaniknega ekshibitnega protokola, kot je pri glavarstvu v Radovljici obrtni register. Tam izvršujejo mrtvi obrt itd., dočim se živim pravice omejujejo ali pa se jih za nje ne vpraša. Gospoda glavarja prosimo, naj nedostatke pri obrtnem oddelku odpravi, sicer bomo vpsali primerno promemorijo na kompetentno mesto in prišli s posameznimi slučaji v javnost. Obrt je važni faktor ne samo okraja, marveč dežele in države in zakaj bi torej ravno naš stan moral trpeti vsled nereda pri oblasti, ki je za to tukaj, da obrt čuva. Ako eden uradnik ne more točno reševati tekočih agend, naj se mu da pomoč, saj je pri deželni vladi dovolj gospodov, ki nimajo drugega dela, kakor postopati za frajrami in pred kazino zijala prodajati. Tovariše pa prosim, naj v lastnem interesu ne drže roke križem ako se jim godi krivica. Naznanite posamezne nerednosti „Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljano“, kateri se bode za nas zavzel.

Iz Škocjana pri Mokronogu. Sokolsko slavlje je imelo popoln uspeh. Kaj enakega Škocjan ni videl. Dva tisoč glava množica je prisostvovala z največjim navdušenjem. Pri sprejemu je pozdravil Sokolstvo župan Činkole. Odzdravil pa v navdu.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Vedeli ste, da sem poslanec pravice, ki izpolnjujem potrebno delo! Kakor Ivanu de Medičis, kakor toliko drugim je bilo dano tudi vam, izbirati med zločinom in med pravico. Vi ste služili zločinu! Vrzite krinko z obraza. Razgalite svojo dušo. Osvobodite svoje misli vseh zvoncev in lažljivih besed, s katerimi prikrivate svojo sramoto. Dolžnost! Zakon! Pravičnost! ... In nadomestite vso to šaro z eno samo besedo, ki obsega vse vaše misli in čustva — vaša in vam enakih; ta beseda je: korist! Umazana korist, podla preračunatost, besna častihlepnost! Če rečete to besedo, poveste resnico.

— O pravičnosti! je ponovil Džennaro.

In to pot — morda pod nagibom žarke besede Rolandove, se je izvršil v njegovem srcu preobrat; njegove oči so se zalile s solzami.

— Guido Džennaro je povzel Roland, ena sama solza odkupi lahko tisoč zmot. Premišljajte o rečeh, ki ste jih videli in slišali nocojšnjo noč pod obloki Sv. Marka. Idite Džennaro: svobodni ste.

— Svoboden! ...

Ta beseda se je v hripavem vzkliku iztrgala policijskemu načelniku iz grla.

S preplašenimi očmi je pogledal okrog sebe.

Njegove blede ustnice so drgetale.

Ponovno je vzkliznil:

— Svoboden! ...

In onesveščen se je zgrudil vznak.

Ko se mu je vrnila zavest, ni videl več nikogar izmed svojih prejšnjih spremljevalcev; obdajala ga je globoka noč.

Ves brezumen in zmeden je vstal ter zapazil, da ni več v cerkvi.

Prenesli so ga na breg kanala.

Policijski načelnik je zaječal z zateglim glasom in stekel proti domu kakor brez glave.

Vrnil se domov, se je zgrudil v naslonjač, položil glavo med dlani ter se zaglobil v dolgo premišljevanje. To premišljevanje se je začelo z besedo, ki se je zamoklo utrnila z njegovih ustnic:

— Pravičnost! ...

Točni sklepi planejo iz možganov, prenasajenih z mislimi, prav tako naglo, kakor plane blisk iz neba, nasičenega z elektriko.

Ko se je Roland Kandiano odpravil k Sv. Marku je vedel dobro, kaj bo našel tam. V veliki zaroti Altierijevi proti Foscariju je morda tudi on igral aktivno vlogo, dasi na tihem, da nihče ni vedel zanj. Na vsak način je bilo gotovo, da so mu bili nekateri izmed zarotnikov vdani. Z njih pomočjo je vedel za vse nakane generalnega kapitana.

Ideja, da postavi obadva svoja sovražnika drugega drugemu nasproti, je bila genijalna poteza. Foscari ali Altieri eden izmed obeh je moral podleči. Naj bi se zgodilo kakorkoli Rolandovi sovražniki so bili s tem razdeljeni na dva tabora, toraj oslavljeni. Tehni razlogi govore zato, da se je admiral beneške mornarice ravno pod njegovim vplivom postavil na Altierijevo stran.

Tako sta dož in generalni kapitan stopila v boj — boj na življenje in smrt — ne sluteča, da jih je Roland oborožil drugega proti drugemu.

Tisti večer torej, ko je bil Roland po enem izmed svojih zaupnikov obveščen, da se ima nocoj vršiti zadnji sestanek zarotnikov v kripti pri Sv. Marku, je že naprej poznal prizor, ki je čakal njegovih oči. In v tem trenutku mu je slučaj izročil policijskega načelnika Guida Džennara.

Tiral ga je seboj.

Kakor hitro je pod barkorolsko obleko spoznal načelnika beneške policije, ga je popadla misel, da bi Guido Džennaro mogel biti aktiven element v njegovem bojnem načrtu in mu pomagati izvršiti delo, ki ga je nadaljeval s strašno, srdito potrpežljivostjo.

Njegovi nameni z zaroto in misel na policijskega načelnika — to dvoje je bilo mahoma spojeno z neločljivo vezjo.

Razodeti Guidu Džennaru vse, kar se snuje, tako imena zarotnikov kakor vodjo vsega podjetja — takšen je bil načrt, ki ga je Roland zasnoval in — kakor je bralec videl — skoraj istočasno tudi izvršil.

Ta ukrep je utegnil roditi velikanske posledice.

Lahko je povzročil državljansko vojno med patriciji, razdeljenimi v dva tabora, to je, tztreljenje ali vsaj popolno oslavljenje vseh tistih, ki je bilo v njihovem interesu, zasluževati beneško ljudstvo.

In ko je počul Džennara s pomočjo prizora, ki mu ga je pokazal, ga je izpustil.

To je bil strašen načrt!

Guido Džennaro je šele čez par ur okrevl po silovitem začudenju, ki je izprva kar nekako omamilo njegove misli. Polagoma se je pomirilo tudi njegovo razburjenje in začel je preudarjati.

Toda kolikokrat so se njegove misli ustavile ob Rolandu Kandianu, vselej jim je dal v nekaki čudni sramežljivosti drugo smer. Toda nehotno se je zmirom iznova spomnil Rolanda Kandiana. In vzporedno s tem ni hotelo jenjati začudenje: začudenje, da se vidi še živlega, začudenje nad prizorom obsodbe, ki se je zaključil s tako presenetljivim koncem:

Roland mu je vrnil svobodo! ...

Prekinil je zmedenost, ki ga je razburjala in zagodrnjal:

— Moja dolžnost velevala, da ga dam aretirati. Toda poglejmo naprej, kaj se bolj mudi.

Vzbudivši tako res svoj policijski instinkt, se je začel tiho smejeti, misleč na bogati ribji lov, ki ga je hotel prirediti v najkrajšem času.

Dolgo se je izprehajal s počasnimi koraki, mel si roke in si belil glavo.

— Zdaj se mi zdi pa zares, je zaključil nazadnje, da bom veliki inkvizitor.

Nato ga je nenadoma streslo:

— Njega pa ... njega ... da, njega moram prijeti!

(Dalje.)

zrak in da se prežive na cenen način s priprosto domačo hrano. Zgoraj označena reklama pa je skrbela in se skrbi edinole zato, da se glavni tok letovišarske reke giblje le proti Gorenjski in tudi tu le v dva glavna zaliva: Bohinj in Bled. Kakor odobravamo, da se je za divni raj naše dežele res mnogo storilo v povzdigo tujkega prometa, tako se nikakor ne moremo ogrevati za očividni namen take reklame: dvema krajema vse, drugim krajem dveh delov iste dežele pa nič. Posamezni letoviščarji po Dolenjskem in Notranjskem so prišli v te kraje večinoma le po sporočilih polujočih znancev. Priznati pa moramo, da se tudi od merodajnih strani obeh zanemarnjenih strani naše dežele premalo stori za reklamo ozir. za pridobitev letovišč. Vsak tak kraj je treba večkrat in v več listih pri- glasiti. Dolžnost deželne zveze, ki za Dolenjsko in Notranjsko skrbi kot slaba mačeha za otroke iz prvega zakona, pa bi bila, da je zdaj ko se je na Gorenjskem dosegel zaželjen uspeh, začne istotako marljivo skrbeti tudi za povzdigo tujkega prometa na Dolenjskem ter Notranjskem. Koliko revnejših slojev, ki ne reflektujejo na to, da bi se čez poletje morali od- dahnuti ravno v raju premožnih leto- viščarjev, bi bilo hvaležnih, če bi ve- deli kam se obrniti, da ceno in glede zdravlja in odpočitka morda bolje pre- žive tistih par trenutkov, ki jim jih privošči usoda njih življenja. Niti na misel nam ne pride, da bi s temi vrsti- cami hoteli škodovati naši prelepi Gorenjski, želimo le, da se tudi v prid manj imovitim slojem nekaj stori in se tok tujkega prometa obrača tudi na doslej zanemarjeno Notranjsko in Dolenjsko.

Zadruga ključavničarjev je pri- redila dne 15. t. m. poučen izlet na Jesenice za starejše in boljše učence, da se bolj seznanijo s pridobivanjem železa in njegove obdelovanjem. Zadruga jim je preskrbela vožnjo in hrano. Vodili so jih načelnik zadruge gosp. Ivan Pust in še trije gospodi mojstri. Izletniki so obedovali pri ključavn. mojstru g. Bremcu na Jesenicah, kjer so bili prav dobro postreženi. Njemu, kakor tudi g. ravnatelju Trappenu, ki je vse gostoljubno sprejel in dal dva voditelja na ogled tovarne, izreka za- druga toplo zahvalo. V imenu učencev se je eden zahvalil gosp. načelniku za poučni izlet in podelitev prostega dneva.

Ponudbeni razpis za kanaliza- cijo Belgrada. Pri občini v Belgradu (kanalizacijski oddelek) bo dne 11. avgusta t. l. zaradi oddaje del VIII. odseka ponudbena razprava. Položiti je 100.000 dinarjev kavicje. Pravilno zapečatene in kolekovane ponudbe je nasloviti na omenjeni oddelek in se bodo sprejemale do 12. ure raz- pravne dneva. Pogojni zvezek, na- črti, proračuni, tipi in vzorci za po- nudbe se dobe v navedenem oddelku za 60 vinarjev. Natančni situacijski načrti s profili pa se dobe proti pla- čilu 100 dinarjev.

Nevihite v gorah. V sredo za- čeni od 10. dopoldne so se po Kara- vankah pojavljale posamične nevihte, ki pa niso prišle do pravega izbruha. Trenotne plohe so segale od zgorej nizdoli do meje 1300 metrov nad morsko gladino. Spodej pod to mejo pa ni bilo niti kapljice dežja, pač pa je vladala neznosna vročina. V okolici med Stolum in Storžičem se je več- krat čulo zamolklo gromenje. Zani- mivo je bilo opazovati v torek večer s Karavank svigajoče bliske, dotim je zapirala proti ljubljanski ravnini ne- prodorna plast belosivkaste sopare. Tudi včeraj so se v planinah pojav- ljale nevihte, ki so ponekod vplivale tudi na nižje ležeče kraje.

Neznosna vročina traja nemo- teno dalje. Tudi včeraj je bilo pri nas 30–32°C v senci, oziroma 38–42°C na soncu. Huda vročina vlada tudi po vršicah naših planin. Tako je bilo v sredo ob 10. dopoldne na vrhu Be- gunjšice 30°C. Kmalu na to se je iz neznatnega oblaka vsula ploha, ki pa je vročino spremenila le še v hujsko soparo, ko je ploha pojenjala. Še le v gorah se prav dobro opazi, kako je zrak prenasiten s plastmi sopare, ki je najhujsa nad ljubljansko ravnino.

Izgubljena čepica. Včeraj popol- dne je neki avtomobilist na potu skozi Spod. Siško izgubil svojo čepico. Dobi jo pri podružnici „Jutra“ v Spod. Siški.

Veselite. Dne 6. avgusta t. l. priredi „Podružnica slovenskega pla- ninskega društva“ v Radovljici veliko vrtno veselico na obširnem vrtno go- stilne „Triglav“ v Lescah. Veselica obeta biti po dosedanjih pripravah ne- kaj posebnega in ljubitelje naše pre- krasne Gorenjske vabimo najtopleje na to prireditev.

Kranjski avtomobilni klub je preložil nameravano dirko radi veli- kanske tropične vročine, ki vlada v Gorici. Dan dirke se določi na obč- nem zboru, ki se vrši v soboto, dne 29. t. m.

Elektroradiograf Ideal. Danes večer smeha s jako lepimi slikami in kon-

cert „Filharmonije“. V soboto, nede- ljo, ponedeljek samo pri večernih predstavah jako krasna slika iz živ- ljenja: „Divja noč“, pogled v no- čno življenje velikega mesta, polna satire in komike. Ta slika ni za šolsko mladino.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana. Velikanska zaloga narejenih oblek za gospode, gospe in otroke. Naj- nižje cene, solidna postrežba.

Kegljači pozor na kegljanje na dobitke, kateri so: I. 30 K, II. 20 K in III. 10 K, katero priredi povodom društvene veselice dne 13. avgusta „Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj“ pri „Levu“ na Marije Terezije cesti. Začetek ke- gljanja na dobitke se prične dne 29. t. m. ob 7. zvečer in je pričakovati obilne udeležbe za tekmovalje pri dobitkih. Keglja se vsaki večer do veselice. Odbor.

Št. Peter na Krasu.

Istrijska Sokolska Župa, ki zdru- žuje Sokole iz Cerknice, Cerknega, Idrije, Ilirske Bistrice, Logatca, Po- stojne, Spodnje Idrije, Št. Petra in Zi- rov, ima svoj II. župni zlet v nedeljo dne 30. julija t. l. v Št. Petru na Krasu. Za svoj župni zlet smo izbrali Št. Peter zato, da podpremo moralno in materialno najmlajšega Sokola svoje župe.

Teritorialno so razmere o I. S. Ž. najugodnejše; vendar prihite naša župna društva polnoštevilno na svoj praznik, da iznova izpričajo svojo na- rodno poštrevnost in disciplino. Z župnim tiobentnim zborom, z župno štandardo in s tremi prapori na čelu se izvrši naš pohod po vročih kraških tleh, kjer javno in v zavesti storjene dolžnosti položimo pred očmi prijate- ljev in sovražnikov Sokolstva račun o svojem delu.

Na Krasu, ki so njega sinovi živa slika svoje skalovite domačije, hočemo s sokolskim delom manifestirati za plemenito sokolsko nalogo; za har- monično vzgojo telesnih sil in dušev- nih kreposti! — Glasneje kakor vsaka beseda naj govori naše delo, da je Sokolstvo moč, ki odtrga naše ljud- stvo od blapčevanja, odvisnosti in nazadnjaštva ter ga dovede na svetlo pot bratstva, samostojnosti in svo- bodi! Tako zmagujemo; a zmagamo tedaj, ko ne bo nikogar, ki bi ne stal v naših vrstah!

Hrvatska Sokolska Župa Vitezičeva in Goriška Sokolska Župa sta prijavili svoj prihod. Bratje in sestre, pridite vsi, ki ste naši in ki čutite z nami. Glejte in sodite!

Na zdar!

Predsedstvo Idrijske Sokolske Župe.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Odkritja dr. Tresića-Pavličića. Dr. Ry- bařovo delovanje proti naprednim dalmatinskim poslancem.

Dunaj, 27. julija. Današnji „Slav- isches Tagblatt“ prinaša senzacionalen uvodnik dalmatinskega poslanca dr. Tresića-Pavličića, ki potrjuje vseto, kar je „Jutra“ pisalo glede poslancev dr. Rybařa in dr. Gregorin. Dr. Tresić-Pavličić pravi med drugim, da so tudi dalmatinski napredni poslanci pripo- znali potrebo enotnega jugoslovani- skega kluba. Toda važni momenti so govorili za to, da se tak klub usta- novi šele jeseni. Tudi dalmatinski po- slanci so bili za to, da se spet oživo- tari stari „Savez južnih Slavena“. Zato jih je silno presenetilo, ko poslanca dr. Rybař in dr. Gregorin tega nista hotela priznati. Dr. Rybař je začel mešetariti s šusteršćevim klubom. Dr. Rybař ni vprašal nikogar za svet in se je popolnoma sam do- govarjal z dr. Šusteršćem. Ko- operacijo z naprednimi dalmatinskimi poslanci je dr. Rybař odločno odklo- nil. Dr. Tresić-Pavličić očita dr. Rybařu, da je njegovo postopanje bilo zahrbtno. Dr. Rybař je kriv, da se je razbil „Savez južnih Slavena“. On je delal na to, da izollra na- predne Dalmatince. — Dr. Tresićev članek je vzbudil med poslanci splošno pozornost. On potrjuje vse, kar je „Jutra“ v tej zadevi pisalo. Iz njega pa je tudi razvidno, kako enostran- sko sta informirala dr. Rybař in dr. Gregorin „Edinost“ in „Sočo“, ki sta polemizirali z „Jutrom“.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 27. julija. V današnji seji poslanske zbornice je poslanec Schuh- meier (socialni demokrat) očital vladi glede argentinskega mesa kravjo kup- čijo. Nato je govoril glavni progov- vornik Wedra (soc. demokrat). Med njegovim govorom je prišlo do ostrih

konfliktov med socialnimi demokrati in krščanskimi socialisti, ker je med Schuhmeierjevimi govorom zaklical kršč. socialc Eisenhut: „Schuhmeister, halt's Maul!“ Vsled tega medklica so naskočili socialni demokrati posl. Eisenhuta in bi ga bili kmalu pretepli. Eisenhut je pobegnil iz zbornice. Posl. Wedra je nato protestiral proti takim krščansko socialnim navadam. Kot glavni kontra govornik je govoril posl. Udržal. Od slovenskih klerikalnih poslancev je nastopil Hladnik, ki se je pa strahovito blamiral. Videlo se mu je, da se je svoj govor naučil iz glave. Socialni demokrati so Hladnika venomer prekinjali z medklici in so ga tako zmešali, da ni vedel ne kod ne kam. — Slednjič so bili sprejeti socialno demokratični predlogi in izročeni draginskemu od- seku.

Utonila.

Banjaluka v Bell Krajini, 26. ju- lija. Včeraj popoldne je utonila v Kulpi učiteljica Pišlar iz Kuželja.

Velikanski požar na Dunaju.

Dunaj, 27. julija. Danes zvečer ob pol 8. uri so začela goreti skladišča Severne železnice. Zažgal je iz maščevanja neki odpuščen delavec. Velika nevarnost je za skladišča petro- leja in bencina. Ob pol 11. uri požar še vedno traja. Požigalca so aretirali.

Poroka srbske kraljične Jelene.

Belgrad, 27. julija. Poroka kra- ljične Jelene z ruskim velikim knezom Ivanom se bo vršila v navzočnosti kralja Petra v Petrogradu.

Razne vesti.

* Društvo za nemštvo v tujini je izdalo svoje letno poročilo, ki kaže, kako skrb Nemci v raju za svoje brate — v zatiranih deželah. To dru- štvo ima namen podpirati nemške ko- lonije po celem svetu. Seveda so jim najbližje avstrijske dežele, pa Bosna in Hercegovina. Društvo ima 45.272 članov, 327 podružnic. Izdalo je pre- teklo leto 197.727 mark, prejelo pa je 409.593 mark. Tako Nemci podpi- rajo svoje ljudi in širijo nemštvo po svetu.

* Poročno darilo. Naš cesar je kupil grad in posestvo Brandys nad Labo, ki ga bo podaril princesi Ziti, nevesti nadvojvoda Karla Franca Jo- žefa, kot poročno darilo.

* Omejitve akademične svobo- de? V Jeni je mestni svet sšlenil, da ne smejo kavarnarji postavljati miz in stolov pred kavarnami na ulicah. Proti temu se je pritožilo dijaštvo, češ da je s tem omejena akademična svoboda.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Lasnik in glavni urednik Milan Pint. Odgovorni urednik dr. Ivan Lah. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pis- menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se pla- čujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Lepa, nova meblirana mesečna soba s posebnim vzhodom se takoj odda. Kje; pove uprava „Jutra“. 224/4—14

Spretni pleskarji za Ljubljano in deželo se sprejmo. Naslov: H. Pirker, Hrenova ulica šte. 19. Votava 276/6—1

Dobro ohranjeno damsko kolo in pla- nino se ceno proda. Kje, pove uprava „Jutra“. 280/x—1

Iščem dva spretna, trezna Zagarja. — Vstop takoj. Ponudbe: Fran Dolenc, Stara Loka pri Škofji Loki. 278/5—1

Kolo (ozledek) za hitro prevažanje blaga, dobro ohranjen, proda Chalupnik, Stari trg 19. 279/3—1

Stanovanje z dvema sobama se takoj odda. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 444/3—1

KORESPONDENCA.

Mlad gospod se želi v svrhu živitve se- znani z gospico, ki ima nekaj premoženja in veselje do trgovine. Ponudbe s sliko pod „Lju- bezen“ na upravo „Jutra“. 288 2—1

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

Najboljše odgovori „Slovincu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutra“, ali pa najde novega naročnika!

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Lastna tovarna ur v :: Švici. Tovarniška znamka ::

„IKO“

H. SUTTNER

Telefon šte. 273. Ljubljana Telefon šte. 273.

Priznано pristne oljnate in suhe
.: cene nizke .: barve točna postrežba

PREMERL in JANČAR

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 20 nasproti Figovca na debelo in na drobno. — Izborne emajlne glazure, LAKI FIRNEŽ in ČOPIČI. Vse v to stroko spadajoči predmeti.

Miši in podgane naredite največjo škodo v kletih in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pastij pol kilograma K 3—, izgotavljam tudi najnovejšo in od občinstva kot najboljše priznane mehanične pasti za miši in pod gane, ki prekosi vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljati. Cena pastij za podgane 8 K, za miši K 3-60 do 5-20. Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju

L. Pösch kleparski mojster, Dunaj XVII, Blumengasse šte. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, kopalne kabine za ptice, ročne, stenske-vozne in nagrobne svetilke, itd.

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo

Adirno pero („Maxim,“)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

Ta posebno duhovito sestavljen aparat služi za hitro in gotovo šte- tvanje in so njegove glav- ne prednosti ob najpri- prostejši uporabi in brezhibnem funkcijo- niranju: na eni strani veliko razbremenjenje možgan, ker se celo pri zdržema večurnem delu z Maximom ne občuti nobeno živčno utrujenje, na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem za- stopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Enns-gasse št. 12. Iq.

„Jutra“ se prodaja v Trstu po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Stančič, ulica Molinpiccolo,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast. Poštni trg,
Mož, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ercigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Cechimi, ulica dell' Istra,
Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg.
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Baje, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquadotto,
Segulin, ulica Industria,
Železnik, Sv. Ivan,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak, ulica Belvedere.

Izgubil se je zlat zaročni prstan

z demantom. Graviran je „Slavoj 21./XII. 910“. Pošten najditelj naj ga odda droti dobri nagradi v „Prvi anončni pisarni“, Frančiškanska ulica 8.

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

IVAN BUGGENIG
sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo želez. 5.

Dvonadstropna hiša

vili podobna, z malim vrtom, stoječa na prijetnem kraju zunaj mesta v Radovljici, zelo pripravna za letovišče se takoj prodaja. Natančneje se poizve pri Vinku Hudovornigu v Radovljici.

Podružnica „Jutra“ za Sp. Šiško in okolico

(v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v hiši g. Tomažiča) telefon št. 177,

sprejema poročila za uredniški del lista, oglase, naročnino itd.

Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

V Spod. Šiški, Jernejeva ulica št. 231 se odda takoj dvoje

velikih in zračnih transito skladišč, vinska klet, hlev s sobico za hlapca in podstrešje za krmo.

Istotam se odda tudi s 1. avgustom kompletno

stanovanje

obstoječe iz 3 sob. — Pojasnila daje Fran Knific, uradnik konkurznih mas „Glavne posojilnice“ v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 8.

Eternit

ETERNIT-tovarna

Patent **HATSCHEK**

Najboljše pokrivanje streh

General. zastop: V. Janach & Co., Trst.

Glavna zaloga:

T. Korn, Ljubljana.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Pleher, Kongresni trg.

Češark, Selenburgova ulica.

Dolencec, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica

Šubic, Miklošičeva cesta.

Zupančič, Kolodvorska ulica.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivolli, na žel. prel. pri Nar. domu

Košir, Hišlerjeva ulica.

Stiene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Kleinsteins, Jurčičev trg.

Križaj, Sp. Šiška.

Wislak, Gosposka ulica.

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Sitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagode Mestni trg.

Kanc, Sv. Petra cesta.

Treo, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Bizjak, Bohoričeva ulica.

Remžgar, Zelena jama.

Sveteč, Zaloška cesta.

Jamšek, Tržaška cesta.

Štravs, Škofja ulica

Likar, Glince.

Strkovič, Dunajska cesta

Klančnik, Tržaška cesta.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“

Okasion nakup.

K 8— Jaket obleka iz čiste volne za gospode. Redka prilika.

K 6— lepa bluza in krilo ali kostum iz blaga za dame.

K 4— obleka iz blaga ali iz belega platna za otroke.

K 2— Pralna obleka za otroke klobuk ali 2 slavnika za gosp. in dečka.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

Svetovno mojstrstvo v urar- ski industriji iznajdeno.

Prevzetje edine prodaje me je postavila stalnica, da za 2-90 K nudim elegantno 14 kar. Double zlato švicarsko uro. Ista ima 36 urno dobro ičoče kolesje s sidrom. Nagradna znamka je električnim potom s pravim zlatom prevlečena. Gre precizno 4 leta, za kar tudi jamčim. 1 kom. 2-90 K 3 komadi 7-50 K. Ker se neugajajoče premenja, ali se lahko nazaj dobi, je naročilo popolnoma brez rizike. Pošiljam samo po povzetju.

ST. KESSLER, svetov. razpošiljalnica
Krakov, Avstrija šte. 132.

Najboljši pokončevalec
mrčesa je brezdomno
F. Scherag-a

JANOL

pomori podgane, miši,
stenice, ščurke i. t. d.
- pod garancijo. -

Naroča se:

Dunaj XV.,
Fünfhausgasse šte. 5.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
= kron =

Kmetska posojilnica

ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu

v LJUBLJANI

Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amortizacije po dogovoru.

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Denarni promet

v letu 1910

K 100,000.000—

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Upravno premoženje

v letu 1910

K 20,500.000—

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Vsa čist dobiček se razdeljuje zavarovalcem; dosedaj se ga je izplačalo K 2,495.719—.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fond K 54,000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,856.860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarno so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občniskoristne namene.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.

Muzikalije.

Telefonska šte. 118.

Najmodernejše črke.

Litografija.

Poštne hranilnice šte. 76.307.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad: K 5,000.000. K 610.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

CYCLES

KINTA

K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so **KINTA** kolesa. Najboljši in najcenejši. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.